

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Илия Владимиров Гъонов, Софийски университет, Биологически факултет

Член на научно жури, назначено със Заповед № 72/05.08.2025 г. на Директора на Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания, БАН във връзка с конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“, обявен в Държавен вестник бр. 45 от 03.06.2025 г., по област на висше образование: „Природни науки, математика и информатика“; Професионално направление: „Биологически науки“; Научна специалност: „Паразитология и хелминтология“ към изследователска група „Таксономия, еволюция и екология на хелминтите“, секция „Биоразнообразие и екология на паразитите“ към отдел „Животинско разнообразие и ресурси“

Доцент Ясен Мутафчиев е единствен кандидат, участващ в конкурса за професор по Биологически науки (Паразитология и хелминтология) за нуждите на изследователска група „Таксономия, еволюция и екология на хелминтите“, секция „Биоразнообразие и екология на паразитите“ към отдел „Животинско разнообразие и ресурси“. Той работи като изследовател в областта на хелминтологията в Централна лаборатория по обща екология – БАН, а в последствие в Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания – БАН от 2005 г. с известни прекъсвания, като до 2010 г. е бил “Специалист биолог”, през 2010 г. е избран за “Научен сътрудник I-ва степен” и впоследствие приравнен към “Главен асистент”, а през 2015 г. е избран за “Доцент”. Докторската си дисертация е защитил по тематиката на конкурса през 2009 г. През това време Ясен Мутафчиев осъществява двумесечна специализация в Парижкия природонаучен музей и 5 изследователски визити в различни престижни научни институции в Швейцария, Франция и Италия. Таксономичната му работа е подкрепена от спечелените 5 лични гранта за работа в зоологични колекции в Германия, Австрия, Франция и Обединеното кралство по специализираната европейската програма Synthesys. Участвал е в множество национални и международни проекти и в момента ръководи проект за фундаментални научни изследвания, финансиран от ФНИ-МОН. Ръководил е дипломант и докторант. Автор е на 55 научни публикации, цитирани в научната литература над 600 пъти. Горното доказва високата професионална квалификация на кандидата, очертавания ми профил на учен-таксоном в една особено сложна група животни и добрата му научна комуникация на национално и международно ниво.

В конкурса за професор, доц. Мутафчиев е приложил 22 публикации, които не са използвани за конкурса му за академична длъжност „доцент“ или за придобиване на научната степен „доктор“.

По **показател В** от минималните национални изисквания на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав на Република България (ППЗРАСРБ) са приложени 7 статии, повечето от които в научни издания, класифицирани от световните наукометрични платформи в първи кваartil (Q1). Приложените публикации събират общо **150 точки**, като при това надхвърлят значително минималните изисквания на ППЗРАСРБ и допълнителните изисквания на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ИБЕИ-БАН.

По **показател Г** за конкурса са приложени 15 научни публикации – 5 в издания с Q1, 1 с Q2, 6 с Q3 и 3 с Q4. Общо по показател Г са приложени публикации за **271 точки**, което също значително надхвърля минималните изисквания на цитираните по-горе правилници.

Както е видно, научната продукция представена от доц. Мутафчиев за конкурса е повече от достатъчна за покриването на формалните изисквания. В представената научна продукция впечатлява не толкова количеството, колкото качеството на публикациите, както и личния принос на кандидата. Ясен Мутафчиев е първи и кореспондиращ автор на 7 от приложените публикации, което подчертава неговите способности за ръководене на научния процес. В същото време голяма част от публикациите са изготвени от авторски колективи от водещи български и чуждестранни учени, което от своя страна подчертава способността на кандидата да работи ефективно в разнообразна научна среда.

Основните приноси на приложените към конкурса публикации са таксономични, като правят впечатление множеството описани нови таксони – 3 рода и 19 вида от 7 семейства, както и ревизираното таксономично положение на 23 вида от 5 различни семейства нематоди. В голяма част от изследванията, доц. Мутафчиев е прилагал интегративен подход за решаване на таксономични проблеми – много от публикациите съдържат данни за генетични анализи, сканираща микроскопия, съвременни светлинно-микроскопски методи (напр. интерференционен контраст), филогенетични анализи и други. За много от изследваните групи нематоди, заедно с морфологичните описания и изследванията върху биологията на видовете, са изведени филогенетични хипотези и са съставени и таксономични ключове за идентификация, което предполага стремежа към генерализация на натрупаните познания. Географски работата на кандидата е разгърната на 6 континента, което още веднъж подчертава това, че кандидатът е учен от световна величина. Особено широк е и

спектърът изследвани гостоприемници – земноводни, влечуги, птици и бозайници.

Проучванията на доц. Мутафчиев не са ограничени само до таксономията – кандидатът е изследвал и редица страни на биологията, екологията, епидемиологията на нематоди и платихелминти. Тези допълнителни изследвания са в духа на най-добрите съвременни практики в зоологията.

Влиянието на научните трудове на доц. Мутафчиев, отчитано чрез **Показател Д**, е ясно очертано от множеството цитирания (339 приложения за конкурса от общо над 600). Събраните **678 точки** също значително надхвърлят изискванията на правилниците.

Ясен Мутафчиев е ръководил успешно защитил докторант. Кандидатът е участвал в 6 национални проекта и програми и 3 международни проекта. Той ръководи проект, финансиран от Фонд Научни Изследвания (МОН). Следователно покриването на необходимия минимум от точки по **Показател Е** не подлежи на съмнение, тъй като кандидатът е събрал по този показател **169 точки**.

Ясен Мутафчиев е целенасочен учен с ясно очертан научен профил и широки общобиологични познания, които му позволяват да води висококачествена мащабна научна дейност, надхвърляща локалните граници. Той е и редактор в няколко международни научни списания с висок рейтинг, където, по мое мнение, проявява висок професионализъм и компетентност.

Имайки предвид изложеното, убедено подкрепям избора на Ясен Мутафчиев за професор по Биологически науки (Паразитология и хелминтология) за нуждите на изследователска група „Таксономия, еволюция и екология на хелминтите“, секция „Биоразнообразие и екология на паразитите“ към отдел „Животинско разнообразие и ресурси“.

10.09.2025 г.

.....

/доц. д-р Илия Гьонов/